

ס' א מ"י פ"ח מהל'
טומאה אולנין הלכה ג'
ס' ב מ"י פ"א מהל'
עירובין הלכה ה' ס'ג
ע"ש א ט"ש"ע א"ח ס"י
שם ע"ש פ"א
ס'ג ד מ"י שם ס'ג ס'ג
ט"ש"ע א"ח ס"י ש"פ
ע"ש ד' ו' ה'
ס'ג ד מ"י שם הלכה י'
ס'ג ס'ג ט"ש"ע א"ח
ס"י ש"פ
ע' ה' מ"י ט"ש"ע א"ח
ש"פ

הנהרות הב"ה

(א) גמ' פליגי זה רב
הרומי וזה ר' יוסף
דח' אמר כפ"ה (ב) רש"י
ד"ה א"ה קמ"ל וכו'
אישתמי דמתמי ר"מ
ה"ר... (ג) תוס' ד"ה
משתתפין וכו' דקמ"ג
פסקו כלל מערבין בכל
מערבין ומשתתפין
(ד) ד"ה גמ' וכו' לעולם
גמ' ולפירושו ה'
לקמ"ה (ה) בא"ד וכו'
שבבית ב' וק':

רבינו הגנאל

רב יוסף אמר רש"י
דברינו בהא פליגי רש"י
שמן שפך ע"פ (המ"ס)
(ה"ק) ונגע טבול יום
בשמן לא סליל אלא שמן.
ר' יוחנן בן גוריון אמר
שניהן דבורין לא לזה.
רבנן כתיב... ר' שמעון
בר' יוחנן בן גוריון
פשוטין הן. תניא בע"ב
שהיה שותף לזה בין
[ולזה בין] (אין) צריכין
לערב. אמר רבה זה לא
בלגונו ושפך וזה לא
בלגונו ושפך. אמר ר' אב
פליגי דהוה עירוב דהא
דיע חמרא דכל חד וחד
כי פליגי כגון שלקחו
חבית ושיתתפין רבנן
סברי כי ברירה דאמר
בן תדאי סבר אין ברירה
ולא קריע עירוב אלא.
הוה דיע ונתערב עשה.
ורב יוסף אמר כגון
שיתתפין במבוי בזה ה"ק
(ובסמוכין) [ובסמוכין]
(בגו) לעירוב בשותף
פליגי רבנן סברי טומאין.
ואלעו בן תדאי סבר אין
טומאין אלא צריכין עירוב
אהו. אמר רב יוסף מנא
אמינא לה דאמר רב
יהודה אמר רב הלכה כן
מאור התניא מערבין
לחצרות בפת ואם רבו
לערב בין אין מערבין
שאין עירוב בין
ומשתתפין במבוי בין
ואם רבו להשתתף
בין משתתפין מערבין
בחצרות ומשתתפין
במבוי כדי שלא תשתתף
תורת עירוב דבב"י
מאיר. ש"מ דא"ע
נדשתתפו במבוי מערבין
ואין טומאין על עירוב
במקום שיתוף. ורב יוחנן
אמר רב הלכה כאלעזר בן
תדאי לא משום דאלעזר
בן תדאי ר' תנאי ר' אבהו
הרובין טעמא דהא
נינהו ודחיקין ואי חרתי
טעמא נינהו חרתי
הלכתא למה לי. ושנין
הא קמ"ל דאלעזר בן
תדאי כר' מאיר סבורא
ליה ועבדין כתיבי חומרי
בעירובין. וכו"א מערבין
או מערבין אוקמה
משמיה דרב הכי קתיב או
מערבין בחצרות בפת או
שכח אהרן מהן ולא
נשתתף ובטלו ושרתו
ל' מאיר אית ליה
ביטול ומחריץ כן ובאן
א

ע"א:

שמן שצף על גבי יין בור' השתא משמע לשמן חשיב משקה
מדקאמר ר' יוחנן בן גוריון שניהם מחוברין דאי חשיב אוכל
כיון דטבול יום אינו אלא פוסל לא הדר שמו ומטמא ליה לחין סבורא
לומר דפליגי רבנן ור"י בן גוריון נהכי אם יוכל להבדיל זה מזה או לא
ועוד דתניא בפ"ק דפסחים (ד' ה').
הדס והמים והשתא והיין משקה צי
מדבחהו כו' וקרא דמגי (ג) נמי ואל
היין ואלו משקה מוכח דהוה משקה
ועוד תנן התם (ד' ה') הוסיף ר"ע
מימייהו של כהנים לא נמנעו מלהלדיק
את השמן שנפסל בטבול יום [ג] נדר
שנטמא בטמא מו' אע"פ שמוסיפין
טומאה על טומאתו וקאמר בגמרא
קסבר ר"ע טומאה משקין טעמא
אתריס דאורייתא והקשה ר"ת
מהיכא דאמרין שזקומין רבה (מנחות
ד' ה'). ר"מ אומר שכן טבול יום [ג]
תחילה לעולם וכו"ל אף הדגש ר"ש
שזרי אומר יין ומסיק יין דוקא ולא
שמן ומשמע התם דהלכה כר"ש
שזרי ואומר ר"ת דהתם נקרוס
איירי דקמתי רש"א נמשכת טהרות
(פ"ג מ"ה) [ג] השמן והתלבו והמקפה של
גריסין צומן שהן למין הרי הן ראשון
קרשו הרי הן שניים פ"י דהוי אוכל
ר"מ אומר שכן תחלה לעולם כלומר
לעולם אפי' קרש [ג] ולא כמו שפירש
צקונט' נמשכות לעולם כיון טעמא
באז הטומאה צין טעמא נולד
הטומאה: **רבי אעזר** בן תדאי
אומר אין ברירה. אין זה כעין
צריכות דככל דוכתא כדפי' צקונט'
דזו להו כאלו נשתתפו צמעות שלא
הוצרך יין לכל אחד ואחד:

דלא עבדין כתיבי חומרי בעירוב.
כך היא גירס' הקונטרס
ור"ה גרס' לעבדין כתיבי חומרי
בעירוב כלומר הכא עבדין כתיבי
חומרי ומיניה לשון בעירוב לא יתכן

כל כך דמשמע כלל עירוב: **משתתפין** במבוי ביין משמע
קצת לכתחלה צין מזהו יותר מצפת מדלג תניא דומיא דרישא
משתתפין צמזי צפת ואם רצו להשתתף צין משתתפין ושמה צין
מינכר טפי שהוה שיחוף ומיניה כלל דבר מהני כדמין פסקו כלל
מערבין (א) ומשתתפין (לעיל ד' טו: ו) וצ"ל חלון (לקמן ד' טז: פ) נמי תניא
כיצד משתתפין צמזי מציאן חצית של יין ושל שמן ושל תמרים
ושל גרוגרות וכל מיני פירות: **בפת** ב"ע ר' אפי' דבחד פגי.
משום דפת סגי הכא והכא ופירש צקונט' דצין למר זולת למר
סומכין צמזי על עירוב חצירות שהוא לעולם צפת (ז) ולפיכך הוה דקמתי
מערבין חצירות ומשתתפין צמזי לא צני למימר דלמחר שעירבו
חצירות יהיו עדיין וזקוקין להשתתף צמזי אלא כלומר מערבין
חצירות צפת אע"פ שנתשתתפו צמזי צין ואין הלשון משמע כן
ועוד תנן לקמן בפירקין (ד' עג.) ה' חצירות הפתוחות זו לזו
ופתוחות למזבז עירבו חצירות ולו נשתתפו צמזי מותרין
חצירות ואסורין צמזי וקאמר בגמרא [ג] מני ר"מ היא דלמחר צעין
עירוב וצעין שיחוף מיניה איכא לאוקמיניה היא סוגיא כמ"ד צפת
פליגי ומ"ד צפת ל"פ סבר לה כרז דלא תני פתוחות זו לזו ור"י
מפרש דאשתתפו דפת קאי דכיון דקמי' צין הוה דתקו לעשות צפת
ואלמזהו טפי מועיל דפת חצירות ועוד שהשיתוף לכל הצמזי והחצירות
שולט משתתפין יחד אצל עירוב חצירות דפת אין לו להעיל כל
כך צמזי ולפי מה שפירש שאפי' למ"ד צפת לא פליגי מודה הוא
דבעירוב חצירות דפת פליגי אם מועיל למזבז [ג] אומר ר"י דמזבז
לפרש תרי חומרי בעירובין דלעיל דאי אמר הלכה כר"ס בן תדאי
לא הוה ידעינן מאי טעמיה ואי אמרין הלכה כר"מ הוה אמינא
בחדא צפה לחין סומכין על עירוב צמקוס שיחוף כדמשמע לישנא
דר"מ דלמחר מערבין חצירות ומשתתפין צמזי דמשמע דאף ע"פ
שעירבו צריכין עדיין להשתתף אצל על שיחוף צמקוס עירוב סומכין
קמ"ל הלכה כר"ס בן תדאי לחין סומכין על שיחוף צמקוס עירוב
דמסתמא כל גלגול דהלכה כר"מ לגמרי ומיניה פ"י הקונטרס דלעיל

גבי תרי חומרי יחול טפי' וא"כ כשעירבו חצירות צפת חצירות עירובין
כצ"ל משתתפין (לקמן ד' פה:) עירוב חצרות צפת שחזר ושיחופי מצואות
הא פירש צקונט' לקמן בפירקין [ג] גבי כאן צמקוס צפת כאן צמקוסין
צפת כהא דלמרינן שיחופי מצואות בחדר צמזי וכו"ש (ה) שצמזי
וקן

הדר פרק ששי עירובין

ורב יוסף אמר. לעולם צמזי אחד דמשקרא ודקאמרת לר"ש הכי
הוה חד עירוב ר"ש כ"י יוחנן בן גוריון ס"ל: **שמן שצף בור'** ושל תרומה
הן: ואפי' הוה ביין וזוה ביין. צממיה: זה בא בלגונו ושפך. וכן זה
עד שזלמו חצ"ת ואפי' שלא לשם שיחוף עשו ממחילה סומכין עליו
שהרי הציף כל אחד יין אצל לקחו חצית
יין שצממות ס"ל לכן תדאי אין צריכה
והוה לכו כמי שנתשתפו צמעות
הוצרך יין לכל אחד ואי' בשומות
אשיתוף במקום עירוב קמיפליגי. וכן
תדאי מודה דמזי מותר וצמזיות
פליגי רבנן סברי כיון דנשתתפו
צמזי אין צריכין לערב חצירות זו עם
זו ומתמין להוציא מונו לזו דרך
פתחים שצמיהם שהרי שיחוף המזי
שהן פתוחות לו מחצין וסומכין על
שיחוף המזי תחת עירוב של חצר
וכן תדאי סבר אין סומכין: **מנא
אמינא** דה' דצמזי פליגי: **הלכה
כר"מ**. לחין סומכין על שיחוף
צמקוס עירוב: **מ"ב**. ס"ל לרב
צמזייהו [ג] לזו משום דתרייהו חדא
מלכתא וחד טעמא אמרי: ואי חד
טעמא הוא תרתיה היכתיב איהו דיה.
לרב למימר צמזייהו בשלמא הלכה
כר"מ אינטיין דאי מדר"א הוה
אמינא טעמא דר"א לזו משום לחין
סומכין על שיחוף אלא משום דקסבר
אין מערבין חצירות צין דקאלמר
ר"מ לקמן והאי שיחוף צין תדאי
דיין הוא דקמתי ממני' לזו צין ולזו
צין הלכך לא סמכין עליה חצירות
אצל היכא דנשתתפו צפת סומכין
קמ"ל הלכה כר"מ דאוקמה רב גידל
אמר רב לקמן צמזייהו צפת ואפי' א
אמר ר"מ אלא כיון דלמחר הלכה
כר"מ דאפי' צפת לא סמכין עליה
הלכה כר"מ ל"ל: **הא קמ"ל** דלא
עבדין כתיבי חומרי בעירובין.
מדלגיטריך ליה לרב למימר הלכה
כך תדאי אשמעינן דלא עבדין כתיבי חומרי דחד תנא בעירובין
ור"מ תרי חומרי אמר אין סומכין חצירות על שיחוף צמזי צין
שנתשתתפו צפת וצין שנתשתתפו צין ופליגי רבנן עליה צפת ומודו
ליה שנתשתתפו צין ורבנן דממני' דהכא לאוקמינא דאפילו
שנתשתתפו צין אמרי דסומכין אשתכח דמתמי (ג) תרי חומרי ורב
ס"ל כוותיה צמזייהו ולא מצי לאקצועי הלכתא כוותיה צמזי
חומרי הלכך אשמעינן הלכה כן תדאי כגון תדאי מייניהו לחין סומכין
חצירות על שיחוף המזי צין וזו תדאי אפילו ר"מ ורבנן צפת
אשמעינן הלכה כר"מ: **ואם רצו** ע"ש צ"ל אין מערבין. לעירוב
משום דירה הוה לערב דירקין לעשותן אחת כדלמחר צ"י מי שחצירות
(לעיל ד' עג.) ודירתו של אדם אינו נמשך אחר היין אלא אחר
פיתו: ומשתתפין במבוי ביין. דשיחוף דמזי אינו אלא לשתף
רשות החצירות שצמזי ולא רשות הצמזים וחזר לזו בית דירה הוא
וכ"ש פת דחשיב טפי: מערבין בחצירות. הפתוחות מונו לזו ואפי' ש
שעירבו דרך פתחיהו צריכין להשתתף צמזי להמיר המזי ואם
לאו חצירות מותרות מונו לזו ומזי אסור לחין סומכין על עירוב
צמקוס שיחוף ולא על שיחוף צמקוס עירוב היכא דלא עירבו צני
חצר לעלמא שאם יסמכו על זה חצרות עירוב תשתתף [ג] אצל עירבה
כל חצר לעלמא ושנתשתפו כולם צמזי אפי' שלא עירבו חצירות
זו עם זו שיחוף המזי מחצין ומטלטלין מונו לזו צין דרך המזי צין
דרך פתחים דמנן [ג] שהמזי לחצירות כחצר לצמזים מה עירוב החצר
משוי לצמזים תדאי אף שיחוף המזי משוי לחצירות תדאי: **דבחדא
בגיא**. דהא פת חזי הכא והכא וצין למר וצין למר סומכין על שיחוף
צמקוס עירוב: כי פליגי ביין. כשנתשתתפו צין צמזי לר"מ לא
סמכין עליה בעירוב [ג] חצירות לחין מערבין לחצירות צין ולרבנן
שרי ואע"ג דיין בחצר לא חזי מגו דחזי למלמיה צמזי שיחוף סמכין עליה
חצירות דמזית לן [ג] דסומכין על שיחוף צמקוס עירוב ותרמייהו
אית להו דסומכין צמזי על עירוב חצירות שהוא לעולם של פת:
וחד

דמסתמא כל גלגול דהלכה כר"מ לגמרי ומיניה פ"י הקונטרס דלעיל
גבי תרי חומרי יחול טפי' וא"כ כשעירבו חצירות צפת חצירות עירובין
כצ"ל משתתפין (לקמן ד' פה:) עירוב חצרות צפת שחזר ושיחופי מצואות
הא פירש צקונט' לקמן בפירקין [ג] גבי כאן צמקוס צפת כהא דלמרינן שיחופי
מצואות בחדר צמזי וכו"ש (ה) שצמזי
וקן

מסורת הש"ס
עם הוספות

(א) שם ה': ק. עטל יוס
פ"ב מ"ה (ב) לעיל לו:
ו"ק. א. לקמן ע"ג:
(ד) [גמ' סוף] מנחות לא.
ד"ה איהא ר"י שפאלו
וימר ע"ש (ה) שם צ"ב.
(ו) ע"ג: [לפנינו ברש"י שם
ד"ה] מסובין (חצרו) וכן
בר"ה פה: ליתא בהדיא
לשון זה רע"י לשון
הרשב"א שם (ע"ג): [וכן
ג"כ] "מנחה" מותר" להניח
במצוה" (ע"ש) ובע"ז
ולשוננו גם בסוכה שם, ור"י
תוס' הרא"ש וע"י בפי'
רבינו יהונתן לקמן פה:
וע"י ביאור הלכה ס"י שפ'
ד"ה ואין צריכין.]

ליקוטי רש"י

שמן. על המזי. שצף
ע"י יין. של תרומה.
בב"ב י"ב. פוסק אה
התרומה של המזי
צממות צ"י הע"ל (ד'
פ"ג). [גמ' ה']. משום הכי
נקט טבול יום משום
דלא פסול ואינו טעמא הלכך
לא פסול אלא מנא נלמד
דלאו מודו הוא למיניו
מזי ואינו היה טעמא הוה
מנמא ליה לשמן ושמן
פסול ליה לזו שם (ה' ע"ג)
פ"ב א"א שם ב"ב.
לפי שאינו מותר זה לזה
ושמן פסול לזה ולא טעמא
הילכך לא פסול ליה
ליין [שם ה']. שנידון
חבירין. לזוי מלך
ונפסל אף היין [שם ה'].

הנהרות וציונים

[ל] בשבת ד' ק ובטבול
יום איתא רבינא
שניהם חבירין זה לזה,
ובשבת ד' ה' איתא
מחבורה. וכן הגיה
הגאון בע"ז צ"ל
כאן (גליון): [ג] ככתבי
דבריהו נוסף תניא בע"ז
הבית שיהיה שותף
עם שבניו הוה ביין
וזהו ביין אין צריכין
ע"ש ה' ה' ביין וזהו
שפמן צריכין ע"ש רב
ר"א בן תדאי אומר וכו'
(ה"י): [ג] צ"ל כתרתייהו
(ר"ש) ועוד, וכו' ש"י
בכת"י: [ז] ברש"י
שבר"ה הנוסח כהגון
שאם נצמזבז ע"ה האחד
תשתתף תורת
חבירין אבל וכו'
(ד' ק): [ט] צ"ל משום
עירובין חצירות (כתי'
דבריהו): [י] חבית
ד"מדות לין ליתא
בדבריהו: [יא] רש"י
(גליון): [ב] ע"ש
בדבריהו: [ט] צ"ל שפ'
תח"ל לעולם, וחבית
"טבול יום" ט"ס (רש"י
ועוד), ובתוס' הרא"ש
ליתא: [ט] [לפנינו ליתא
האי לישנא] (גליון):
[א] רש"י (גליון):
[ב] נוציל וכו' בבית
(רבש תמר), וכו' בתוס'
הרא"ש:

(א) [לקמן עמ' 7] (ב) ע"ב (ג) לעיל שם, (ד) ע"ה (ה) לעיל סב"ג, (ו) לעיל סד ע"א.

הנהגות הב"ה

(ב) רש"י ד"ה אצל וכו' דהא ללישנא קמא: (ג) תד"ה צפת כו' והא דנקט צפא לישנא ללא גרע: (א) בא"ד צס"ר יומן שיתוף נומנו פן כו':

הנהגות וציונים

[א] [פירש גאון מסיפס כותל חלול שיש בו חלונות. ערוך] (גליקן): [ב] ע"י רש"י, ורש"א בד"ה אבל (גליקן), במהרה"ל כאן שמהפך סדר הגירסא שצ"ל חד שאין מוגיעות וכי דברי הכל צריכין עירוב וכו' חבורה וחבורה וחד אמר מחלוקת במחיצות המוגיעות וכי דברי הכל עירוב אחד לכולן [ע"ש] וכו' בחתי, יצ"י מהרש"א לקמן בע"ב בחתי ד"ה אבל: [ג] נדב"ל מבפ"ל (בתוס') הרא"ש הנוסח מוע"ל לבטל: [ד] צ"ל בפרק הדר (הפ"י) [סוף ה"ח]: [ה] צ"ל ואי עבדי לא מתיחן (יעב"ץ): [ו] נדב"ל (באה"מ), וכ"ה בחתי הרא"ש:

הדר פרק ששי עירובין

עב.

וכן פירש צריש סוכה (דף 71 א): ואע"פ שפירש כאן צקונטרס לכו"ע סומכין צמצי על עירובי חלירות שהיא לעולם צפת מכל מקום למ"ד צפת פליגי קשה דלמה לא יועיל עירובי החלירות למצי כיון שמורתו נמי להניח צבית דאטו השס

וחד אמר ביין. אפי' רצנן מודו ללא סומכין עליה צחצר ללא אמרי' מנו: כי פליגי בפת. ופליגי פין צשיתוף פין צעירוב לרי' מאיר אץ סומכין על זה צמקום זה: מאי לאו כו' וקשיא למאן דאמר ציין לא פליגי: או משתתפין במבוי בפת. דמשתתפין דומיא דמערכין

קתני: הלכתא ומנהג ונהגו צפרק צתרא דמענית (דף 71 ב): מפרש הלכה דרשין צפירקא הלכה כרבי מאיר מנהג מדרש לא דרשין אורוי מורין ליחיד הצא לימלך נהגו אורוי נמי לא מורין ואי עמד לא מחיין צרו: **מתני'** בטרקלין אחד. וחלוקיה לחמשה וכולן יש להן פתח מן הטרקלין לחצר וצריך לערוב עם שאר צני חצר: ב"ש אומרים. רשויתיהן חלוקין וצריך לכל חצירה לימן פת צעירוב החצר דהוה להו כה' צמים וכו' דאם צאו להוליה מרשות זו לזו צריכין עירוב ציניהן: וב"ה אומרים. אין מחינה זו חילוק רשות דמחינה שפלה היא כדמפרש צגמ' הלך עירוב אחד לכולן וצתוך הטרקלין נמי מוציאין מנו לזו צלא עירוב צהטרקלין מצצן וכיון דציניהן א"צ עירוב נעשה אחד מהן שליח לכולן דלמרי' לקמן⁶ חמשה שגצו את עירובן כלומר צשריין צחמשה צמים צחצר ועירוב ציניהן והוה להו חדר ואם צאץ לערוב עם אחרים עירוב אחד לכולן: ומודין בשמקצתן שרויין כו'. דהוה להו כה' צמים ולא דמו לה' שגצו את עירובן שהרי לא עירבו ציניהן: **גמ'** מחלוקת. צשרשויתיהן חלוקות צמסיפס מחינה נמוכה של חתיכות עליס דהתם לצית הלל צמצי ומשמע דכל שכן אם היה צית גמור שהיו מניחין צו שיתופין אור"י דודאי צית גמור גרע לענין שיתוף והא דנקט (ג) צהא ללא גרע שלא תאמר כי היכי דיוצאין מכלל צמים לענין עירוב יוצאין נמי מכלל חצר לענין שיתוף לפי ציש מחינות מכלל ענין שיתוף וחצר צני ד' אמות וצהאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דצנל צבית שהיה שותף לשכיניו לזה ציין וההיא נמי דלעיל (דף 71 ב) דליקני מר צביעתא דחלא צריך לומר דצחצר היה איתו צית דצשימוצי מצואות איירי דאילו עירובי חלירות צני פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט' דכ"ש צית דלמנר צפ' מי שהוציא⁷ עירוב צריך צית שיתוף מזה שיטרכך צית מלחא דשמואל אמרה שיתוף צריך צית ומסיק רבי אצהו צסס רבי יוחנן (א) נותנו צין צאייר דחצר וצין צאייר דמצי

וחד אמר ביין דכו"ע לא פליגי דבעינן תרתי כי פליגי בפת מיתובי וחכמים אומרים או מערבין או משתתפין מאי לאו או מערבין בחצר בפת או משתתפין במבוי ביין אמר רב גידל אמר רב ה"ק או מערבין בחצר בפת ומותרין כאן וכאן או משתתפין במבוי בפת ומותרין כאן וכאן אמר רב יהודה אמר רב הלכה כרבי מאיר ורב הונא אמר מנהג כר"מ ורבי יוחנן אמר נהגו העם כרבי מאיר: **מתני'** חמשה חבורות ששבתו בטרקלין אחד ב"ש אומרים עירוב לכל חבורה וחבורה וב"ה אומרים *עירוב אחד לכולן ומודים בזמן שמקצתן שרויין בחדרים או בעליות שהן צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה: **גמ'** אמר רב נחמן מחלוקת במסיפס⁸ אבל במחיצה עשרה דברי הכל עירוב לכל חבורה וחבורה איכא דאמרי אמר ר"ג אף במסיפס מחלוקת פליגי בה רבי חי"א ורבי שמועון ברבי חד אמר מחלוקת במחיצות המוגיעות⁹ לתקרה אבל מחיצות שאין מוגיעות לתקרה דברי הכל עירוב אחד לכולן וחד אמר מחלוקת¹⁰ במחיצות שאין מוגיעות לתקרה *אבל מחיצות המוגיעות לתקרה דברי הכל צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה מיתובי

צמצי ומשמע דכל שכן אם היה צית גמור שהיו מניחין צו שיתופין אור"י דודאי צית גמור גרע לענין שיתוף והא דנקט (ג) צהא ללא גרע שלא תאמר כי היכי דיוצאין מכלל צמים לענין עירוב יוצאין נמי מכלל חצר לענין שיתוף לפי ציש מחינות מכלל ענין שיתוף וחצר צני ד' אמות וצהאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דצנל צבית שהיה שותף לשכיניו לזה ציין וההיא נמי דלעיל (דף 71 ב) דליקני מר צביעתא דחלא צריך לומר דצחצר היה איתו צית דצשימוצי מצואות איירי דאילו עירובי חלירות צני פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט' דכ"ש צית דלמנר צפ' מי שהוציא⁷ עירוב צריך צית שיתוף מזה שיטרכך צית מלחא דשמואל אמרה שיתוף צריך צית ומסיק רבי אצהו צסס רבי יוחנן (א) נותנו צין צאייר דחצר וצין צאייר דמצי

צמצי ומשמע דכל שכן אם היה צית גמור שהיו מניחין צו שיתופין אור"י דודאי צית גמור גרע לענין שיתוף והא דנקט (ג) צהא ללא גרע שלא תאמר כי היכי דיוצאין מכלל צמים לענין עירוב יוצאין נמי מכלל חצר לענין שיתוף לפי ציש מחינות מכלל ענין שיתוף וחצר צני ד' אמות וצהאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דצנל צבית שהיה שותף לשכיניו לזה ציין וההיא נמי דלעיל (דף 71 ב) דליקני מר צביעתא דחלא צריך לומר דצחצר היה איתו צית דצשימוצי מצואות איירי דאילו עירובי חלירות צני פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט' דכ"ש צית דלמנר צפ' מי שהוציא⁷ עירוב צריך צית שיתוף מזה שיטרכך צית מלחא דשמואל אמרה שיתוף צריך צית ומסיק רבי אצהו צסס רבי יוחנן (א) נותנו צין צאייר דחצר וצין צאייר דמצי

רבינו הננאל

או משתתפין במבוי ביין ושכח אחד מבני חצר ולא עירב מותרין כאן וכאן. ואסיקבא לכו"ע עירובי חצרות בפת דאין סומכין על עירוב במקום שיתוף דאמר רב יהודה אמר רב הלכה כר' מאיר ורב ברונא אמר רב הלכה כאלעזר בן תרדי: מתני' חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד. פי ביה אחת כו'. אוקמיה רב נחמן מחלוקת ב"ש ובית הלל [בששבתו כבידה אחת] חלוקין חלוקין במסיפס פי' פיסקא דאורי' חלוקים

במחיצה י' טפחים ד"ה עירוב לכל חבורה. איכא חמש חבורות ששבתו אף במסיפס מחלוקת פליגי בה ר' חי"א ור' שמועון ב"ר חד אמר מחלוקת במחיצות שאין מוגיעות לתקרה כו'.

עב א מיי פ"ד מהל'
עירובין ה"ב טו"ט
א"ח ט"ז טע סעף ג'
עב ב מיי טע ה"ל ד'
עד ג מיי טע ה"ל א"כ
פ"ט טע סעף א"ח
טע סעף ה'
עב ה מיי טע ה"ל ט'
טו"ט טע סעף א"ח

רכינו הננאל

מתיבי א"ר יהודה
הסבך פי גידל סבכה (ב)
על שם עירו לא נחלקו
ביש וביה על מחיצות
המגיעות לתקרה שצריכין
עירוב לכל חבורה וחבורה
על מה נחלקו על מחיצות
שאין מגיעות לתקרה
שביש אומרים עירוב לכל
חבורה וחבורה וביה
אומרים עירוב אחד
אבל אמר רב נחמן
בב"ב יצחק מתיבי נמי
דיקא דתנא מרין בומן
שמקצתן שרוח בהדרים
או בעליות שצריכין עירוב
לכל חבורה וחבורה
ואוקימנא ענין הדרין
וכעין עליות ומאי ניהו
מחיצות המגיעות לתקרה.
תנא בבב"ב כמוליכין
עירובין למקום אחד.
אבל אם היה עירובין בא
אצלן דברי הכל עירוב
אחד לכולן והא דתנא
ה' שגבא רב עירובין
כשמוליכין אהו במקום
אחד אהו מוליך ע"י
כולן כמאן בבב"ב מתני'
האחין שהיו אוכלין
על שלחן אביהן כו'.
אוקימנא במקבלי פ"ט
שטו. פי' לאו אוכלין על
שלחן אביהן ממש אלא
מקבלין פ"ט משלחן
אביהן ואוכלין אותו
בביתיהן כשנמצא אכילה
ושניה בביתיהן: ת"ר
מי שיש לו בית
שער אכסדרה ומרפסת
בביתו חבירו יהי זה או
אוסר עליו כו' עד ובא
מעשה לפני חכמים ולא
אסרו אלא מקום בית
דירה כו' דירה בלבד. מאי
מקום בית דירה רב אמר

חשק שלמה על ר"ח
(פ) גי' ה"ב נכרי המוס'
ד"ה ר"י המוס' ל"ל דמי
נפשו ר"י המוס' על גול
סבכה א"ר הסבך גרסין על
טע עירו.

הגהות וצינונים

א] בדפוס' הנוסח כהגון
א"א לוח לישנא וכו':
ב] בכמה כתי' וליא
"אמר רב נחמן אמר רב"
והנוסח הוא אמר רב
נחמן בר יצחק הלכה
כ"ר יהודה הכבר
ופתניתין נמי דיקא.
ונוסחא ישרה היא וכו'
לקמן צפרק כ"ל משתתפין (ד)
פ"ה: ולא תאמר אי צצית שער דצית
תיפוק ליה משום צית דלסר על צני
התגר אע"פ שאין דרין צו מילד דהוא
צצית התגר וי"ל כגון שנתן צעל
צצית עירו וקמ"ל דלדר צצית
שער לא צעי לערז דלא אסר:
ודמילא

(מהרש"ל בפ"ד), וביה כתי' ובראשונים ובכמה דפוס' וכמה שהוה בסמוך, וכדמקשינן "בית דירה ס"ו" (ובמבואר בראשונים דעל ר"י מקשינן, ע"י מאיר וע"י ח"י מהרמ"ל על ה"ר"י: [1] בכתי' וכו')
כ"ר] המש אצורות: [1] דברוס וילנא ציוני בשעות את האות (א) להגהות הבית' כאן ומקומו הנתון הוא לעיל (מ"ו) ועוד) ובפירושינו הצנונו במקומו הנתון ע"פ הג' הביח' דפוס' [2] דבר הוא הנוסח
במשניות האחין השותפין, ובמשניות דפוס' וברש"ל האחין והשותפין (ע"י פי' הרע"ב ובפ"ה"מ להרמב"ם), וע"י בבב"ב (ובקרבן א"ת ג) ובתורת חיים וביבליק"מ (ע"י דק"ס): [3] לפנינו בקרא כתיב
ופבכה ב"ב כ"י"ן] (גליון), וע"י הגהת הב"ב, ונראה שכן הגיה גם המהרש"ל וט"ס נפל בהגהתו (בדפוס'):

הדר פרק ששי עירובין

רבי יהודה הסבך רבינו מננאל גרין¹ הסבך פירוש (ג) גדיל לסבכה
כעין מננאל וכו'זע כמו שצבים מעשה שצבה (מלמס א ב 1)
א"נ על שם עירו דצספר יהושע (טו) כמו כן כתיב מדין וסבכה²:
כח דהותרא עדיף צ"ה. לא שייך הכא למיפרך לפלגו צמרוייהו
כדפרין צרש צילה (4) (ד 97):

הסבך. על שם מורפיה קרי ליה הכי: להך לישנא דאמר רב נחמן
מהלוקת במסיפס. אכל צמחיות (ה) מוודו צ"ה מיוצתא דהא צהדיא
קמני דצמחיות³ שרו: אלא ללישנא צתרא דקאמר דצמסיפס נמי
אסרי צ"ש מי לימא דמיהו הא מיוצמיה דקמני צמחיות הוא דפליגי

מיתבי אמר רבי יהודה הסבך לא נחלקו
ב"ש וב"ה על מחיצות המגיעות לתקרה
שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה. על מה
נחלקו על מחיצות שאין מגיעות לתקרה
שבית שמאי אומרים עירוב לכל חבורה
וחבורה ובית הלל אומרים עירוב א' לכולן
למאן דאמר במחיצות המגיעות לתקרה
מחלוקת תיובתא ולמאן דאמר במחיצות
שאין מגיעות לתקרה מחלוקת שיעתא להך
לישנא דאמר רב נחמן מחלוקת במסיפס
תיובתא⁴ להך לישנא דאמר רב נחמן אף
במסיפס מחלוקת לימא תהוי תיובתא אמר
לך רב נחמן פליגי במחיצה והוא הדין
במסיפס והאי דקא מופלגי במחיצה להודיעך
כחן דב"ש⁵ כח דהותרא עדיף אמר רב נחמן
אמר רב הלכה כרבי יהודה הסבך. אמר
רב נחמן בר יצחק מתניתין נמי דיקא דקתני
ומודים בזמן שמקצתן שרויין בחדרים ובעליות
שצריכין עירוב לכל חבורה וחבורה מאי
חדרים ומאי עליות אילימא חדרים חדרים
ממש ועליות עליות ממש פשיטא אלא לאו
כעין חדרים וכעין עליות ומאי ניהו מחיצות
המגיעות לתקרה⁶ שמע מינה תנא *במה
דברים אמורים כשמוליכין את עירובין למקום
אחד אבל אם היה עירובין בא אצלן דברי
הכל עירוב אחד לכולן כמאן אזלא הא
דתניא⁷ חמשה שגבו את עירובין כשמוליכין
את עירובין למקום אחד⁸ עירוב אחד לכולן
כמאן בבית הלל ואיבא דאמרי במה דברים
אמורים כשהיה עירוב בא אצלן אבל אם היו
מוליכין את עירובין למקום אחד דברי הכל
צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה כמאן
אזלא הא דתניא חמשה שגבו את עירובין
כשמוליכין את עירובין למקום אחד עירוב
אחד לכולן כמאן דלא אסר: מהרש"ל האחין
שהיו אוכלין על שלחן אביהם וישנים
בבתיהם צריכין עירוב לכל אחד ואחד לפיכך
אם שכח אחד מהם ולא עירב מבטל את
רשותו אימתי בזמן שמוליכין עירובין למקום
אחד אבל אם היה עירוב בא אצלן או שאין
עמהן דיוורין בחצר אינן צריכין לערב:
גב' ש"מ⁹ מקום לינה גורם. אמר רב יהודה
אמר רב דבמקבלי פרס שנו ת"ר מי שיש לו
בית שער אכסדרה ומרפסת בחצר חבירו
הרי זה אינו אוסר עליו (את"ס). בית התבן
(ואת"ס) בית הבקר בית העצים ובית
האוצרות הרי זה אוסר עליו רבי יהודה
אומר "אינו אוסר אלא מקום" דירה
בלבד¹⁰ אמר רבי יהודה מעשה בבן
נפחא שהיו לו חמש חצרות באושא
ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אינו אוסר אלא בית דירה בלבד בית
דירה סלקא דעתך אלא אימא מקום דירה מאי מקום דירה רב אמר

מקום
מקום

א] גרסות פ. וט"ז וע"י
פי על זה גרס"י דצבה ב:
ד"ה דהותרא ראה
ליקושי ע"כ (ג) (על
מט: ע"ש, א) [ע"י רש"י
לעיל סו' ד"ה אחד מערבן,
ד"ל ד"ה ע"ג. ע"ג:
א] [מספ"י פ"ה ה"ד]
[נ"ס א"הא מעשה צן
ונ"ס אב"ל ע"י שם
בנוסחאות כתי'
ובהגהות הגר"א, (1) [ע"י
צנורן ע"ך ספאל וע"י
חר"פ וביבליק"מ, (1) [ע"י
מ"ס] טע' ד"ה ופ"לג
צמרוייהו, (1) [מ"ס ברכות
לו: (1) דף עג ע"א.

הגהות הב"ה

א] רש"י ד"ה להך
לישנא וכו' נחליות
עשרה מוודו: (ב) ת"ר
ד"ה כ' ויהוה וכו' פירוש
גודל סבכה וכו' כמו
שצבים מעשה שצבה א'
נמי הסבך גרסין על שם
א"ר מדין וסבכה ס"ד:
(א) ד"ה אמר ר' דרג
נחמן הא אמר:

גליון הש"ם

גמ' ע"י מה נחלקו
ע"י מחיצות שאין
מגיעות לתקרה. ע"י
לקמן דף ע"ג מ"ה מ"ה
שצבים מעשה שצבה א'
נחמן בר יצחק מתני'
נמי דיקא. ע"י לעיל דף
מג ע"ג מ"ה מ"ה י"ב.
ולעיל דף י"ט ע"ג מ"ה
מקוץ: שם אמר ר' י'
אמר רב במקבלי
פ"ט. ע"י לקמן דף ע"ג
ע"ג מ"ס ד"ה וע"י
אשמו: שם בית התבן.
ע"י לקמן דף פ"ג ע"ג
מ"ס ד"ה בית התבן.
ולעיל דף ע"ג מ"ס
ד"ה הב"ע:

ליקושי רש"י

כח דהותרא עדיף.
טו"ט לו להשמיטת כח דברי
הממוס' שהוה סומך על
שמעו וזונו ילא להסיר
אלא כח האוסרין אינה
רואה סבלי יעילן להחמיר
ואפילו מדג' התומד
[ביצה ב.]. למקום
אחד. שרלו לערז ע"ס
חזר אחרת נומין מוכה
ועירובין זה שגבו להסיר
חזרין [ועיל מט:]. עירוב
אחד כ"ב. כגון צ'
לצרות ופחה צינין וכו'
לערז ו ע"ס לו אחד מוליך
עירובו של זו לתוך של זו
והיו שלם להצריז דלמנא
כשאי פירקא (דף ע"ג):
ממס' שגבו את עירובין
כסן מוליכין אותו למקום
אחד אחד מוליך ע"י כולן
[ועיל סו:]. כשציל כולן
ואפ"י נתן הוא לצנו
פת אחת כשציל הוואל
והוא קנה עירוב ע"ס
מפריז קונה לערוך כולן
[לעיל מט:].

מקום
מקום